

Asia: VN/963/2018

Luonnonsuojelualueiden perustaminen Länsi-Lappiin, uusi lausuntopyyntö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Geologian tutkimuskeskus (GTK) toteaa, että useiden ehdotettujen suojelualueiden kallioperässä on merkittävää potentiaalia mineraaliesiintymien löytymiselle tai jo tiedossa olevia esiintymiä sekä käynnissä olevaa malminetsintää tai kaivostoimintaa valmistelevia projekteja. GTK muistuttaa, että mineraaliesiintymiä tutkitaan siellä missä niillä on kallioperän ominaisuuksien takia paras potentiaali löytyä.

Alueiden suojelupäätöstä arvioitaessa on huomioitava komission esittämät EU:n tavoitteet raaka-aineiden omavaraisuudesta. EU:n kriittisistä raaka-aineista monia tavataan kallioperässä Lapin alueella. Tämän vuoksi GTK katsoo lähtökohtaisesti, ettei tunnetun ja aktiivisen tutkimuksen tai kehittämisen kohteena olevan esiintymän päälle tulisi laittaa suojelualuetta. Lisäksi mineraalipotentialisten alueiden osalta tulisi kriittisesti tarkastella suojelualueiden perustamista.

Esimerkkejä mineraalipotentialisista alueista:

- Koko Keski-Lapin alue on tunnettu mineraalipotentialistaan ja alueella on paljon malminetsintää.
- Länsi-Lapissa on tunnettu Hannukaisen esiintymä, jota voidaan luonnehtia kaivosprojektiksi. Usein tunnetun mineraaliesiintymän lähellä on muitakin mineraaliesiintymiä tai potentiaalia niiden löytämiseksi.
- Ylitorniolla sijaitsevalta Rompas-Rajapalot alueelta tunnetaan sekä kulta- että kobolttiesiintymiä ja alueella on käynnissä kaivostoimintaa valmisteleva projekti.

Malminetsintä ja esiintymien jatkokehittäminen ovat usein varsin pitkäkestoista ja merkittäviä investointeja edellyttävää toimintaa. Toimintaympäristön ennakoitavuus on keskeistä ja suojelualueiden perustaminen kehitettävien kohteiden päälle lisää jo muutenkin korkeaa investointikynnystä etsintätoimintaan. GTK toivoo, että toimintaympäristön ennakoitavuus pysyisi hyvänä.

GTK muistuttaa, että suojelupäätökset ovat osa luonnonvarojen käytön kokonaisuutta ja eri lainsäädäntöjen yhteisvaikutus uusien suojelualueiden ohella tulisi arvioida huolella myös elinkeinotoimintaan ja mineraalimavaraisuuteen liittyvien investointiedellytysten näkökulmasta.

Pihlaja Jouni
Geologian tutkimuskeskus

Valo Onerva
Geologian tutkimuskeskus